

Budolfi Kirke

Gerda Lebrecht og Ejnar Nielsen i forbindelse med afsløringen af mindetavlen 1946
15 af Skolens gamle Disciple. Aalborg Katedralskole 1946

MORTEN NIELSEN

Det er vanskeligt for os paa to Sider at give andre et Indtryk af Morten. Vi kender vor Dreng paa en helt anden Maade, end andre gør, for os var Morten Livets Mening og

Indhold, han var Midtpunktet i vor Tilværelse, han var vor bedste Ven, den bedste Ven, man kunde have, og et af de fineste Mennesker, vi har kendt. Morten havde Hjerte for andre, havde en mærkelig fin Forstaaelse af Mennesker og en Overbærenhed i sin Dom, som man vist sjældent træffer hos saa ungt et Menneske.

Han var solidarisk med os, vi udgjorde en Enhed, der arbejdede i Fællesskab. Som Dreng spurgte han en Dag: »Hvad skylder vi paa Huset?« En anden Gang: »Hvad tjener vi egentlig?«

Morten elskede Livet, nød hvert Minut, han sagde som ganske lille og gentog det senere mange Gange: »Hvor er det dog godt, jeg blev født, det er saa dejligt at leve«. Han sagde ofte: »Har I set det?« Maaske var det Solpletter paa Skovbunden eller nogle smukke Skyer — han havde en stærkt udviklet Sans for alt smukt. Han levede saa intenst med i det hele. Som Dreng var han den ivrigste i Legen, altid fuld Damp oppe, altid optaget. Da han blev større, var han en ivrig Sportsmand, stod paa Ski, spillede Fodbold, løb paa Skøjter o. s. v. Desuden var Morten uhyre flittig. Fra han var en lille Dreng, forstod han at bruge hvert Minut af Dagen, og han forstod at tage det fra, der ikke var til Nytte for hans specielle Interesser — derfor hans uensartede Flid med Skolens Fag. Han var glad for sin Skoletid, særlig for Gymnasieaarene, hvor han fik mange Venner blandt Lærerne og Kammeraterne.

Han havde nogle dejlige Aar i København, hvor han læste sammenlignende og almindelig Litteratur. Han kom ind i en Kreds af unge Digtere og Litteraturstuderende, og det interesserede ham. Han var Jordens lykkeligste Student, siger han selv, for »mit Studium er min Hobby«. »Det er underligt«, siger Forfatteren Halfdan Rasmussen, som var med i Kredsen, »denne unge Dreng — den yngste af os alle — var saa selvfølgelig Midtpunktet i Kredsen«. Hos Morten samledes Vennerne, det var som en Selvfølge, at der kom de alle. Hos ham søgte de Raad og Hjælp, og der drøftedes Problemerne. »Mærkeligt«, skriver Digteren Poul la Cour, »der blev fornemt i min Stue, naar denne lange Dreng traadte ind, og jeg var dog dobbelt saa gammel som han«.

Det gjorde et voldsomt Indtryk paa Morten, da Tyskerne besatte Landet, og da han saa deres Menneskeforagt. Han, der regnede det for en af Menneskenes fornemste Rettigheder at have Lov til at udvikle sig frit, at have Lov til at danne sig sine egne Meninger. At Morten maatte gaa med

til Modstand mod det Voldsherredømme, var givet, og han gjorde det. Han talte ikke om det, men efter hans Død har hans forskellige Grupper fortalt os, at han var blandt de første, der blev uddannet til Militærgrupperne, var med i Bladarbejdet og — det, der havde hans største Interesse — i Sverigestransporterne.

Han gik ikke med af Eventyrlyst, heller ikke for at forsvare Gud, Konge og Fædreland, men han gik med — mod sin Natur, der ikke var for Krig — fordi han ikke stille kunde se paa, at Mennesker berøvede andre den største Lykke, Mennesker kan have: Retten til Frihed.

Morten havde en Følelse af at skyldte Livet meget, og derfra kom hans Angst for ikke at faa givet det nok, før det kunde være forbi. Han var glad, da hans Bog »Krigere uden Vaaben« kom, og glad for den Modtagelse, den fik, men talte vi om det, sagde han altid, at det var ikke noget, men han haabede engang at kunne skrive en ordentlig Bog. Morten var et dybt beskedent Menneske, han syntes ikke, han havde naaet noget, og vi — vi synes, han havde naaet meget, han naaede at leve sig ind til den Sandhed, han selv har formet saaledes:

»Og den, som kæmper, taber aldrig helt«.

Gerda Lebrecht og Ejnar Nielsen.